

DIENST REGULERING

ADVIES

DR-051114-36

betreffende de

Investeringsplannen voor elektriciteit
voorgesteld door de Gewestelijke
Transmissienetbeheerder en de Brusselse
Distributienetbeheerder respectievelijk voor
de periode 2006-201~~2~~³ en 2006-2010

gegeven op basis van artikel 12 van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en artikel 10 van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

14 november 2005

Dienst Regulering
Gulledelle 100
1200 BRUSSEL
Tel.: 02/775.76.91
Fax: 02/775.76.79
e-mail: regulenergy@ibgebim.be

I. VOORAFGAANDE UITEENZETTING EN ANTECEDENTEN

1. Artikel 12 van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna “de elektriciteitsordonnantie”) bepaalt dat:

“§1. De netbeheerders stellen, elk binnen hun bevoegdheid, een investeringsplan op om de continuïteit en de betrouwbaarheid van de leveringen op het net, waarover zij het beheer uitoefenen, te verzekeren.

Dit investeringsplan bevat tenminste de doelstellingen die geformuleerd worden inzake de duur van de pannes, storingen op het net en milieuvoorwaarden. Na advies van de Dienst worden zij ter goedkeuring voorgelegd aan de Regering.

§2. Het plan, opgesteld door de regionale transmissienetbeheerder, heeft betrekking op een periode van zeven jaar; het wordt elk jaar aangepast voor de volgende zeven jaren, volgens de procedure vastgesteld in § 1.

Het plan, opgesteld door de distributienetbeheerder, heeft betrekking tot een periode van vijf jaar; het wordt elk jaar aangepast voor de volgende vijf jaren, volgens de procedure vastgesteld in § 1.

§ 3. De investeringsplannen worden uiterlijk op 30 juni van het jaar dat voorafgaat aan de door het plan bedoelde periode aan de Dienst bezorgd. De eerste periode bepaald door deze plannen begint op 1 januari 2004.

§ 4. Elk jaar dienen de netbeheerders de Dienst een reeks inlichtingen over te maken omtrent de infrastructuur en ouderdom van het net, de aard en het aantal defecten, het herstellingsbeleid, het beleid op het vlak van bevoorrading en noodoproepen en een gedetailleerde schatting van de capaciteitsnoden.

Na advies van de Dienst, stelt de Regering de nadere regels met betrekking tot deze verplichting vast. Zij kan de netbeheerders eveneens de verplichting opleggen, de Dienst hun onderhoudsprogramma's te bezorgen, volgens nader te bepalen regels.”

2. Op 29 maart 2005 heeft de Dienst regulering (hierna “de Dienst”) de vertegenwoordigers ontmoet van de beheerder van het regionale transmissienet ELIA. De ontmoeting vond plaats op initiatief van deze vertegenwoordigers die het schema – inhoud en samenvatting – kwamen voorstellen van hun investeringsplan 2006-2013.

Dit eerste onderhoud is verlopen naar tevredenheid van de Dienst, die evenwel heeft gevraagd op de hoogte te worden gehouden van de staat van vorderingen van de besprekingen tussen Sibelga en Elia over de herstructurering van het netwerk van de Vijfhoek, evenals van het voorspelde verbruik op het moment van de verzending van het eigenlijke plan. Elia heeft eveneens gewezen op de moeilijkheden om een plan in te dienen tegen 30 juni. Een op deze datum ingediend plan is immers gebaseerd op gegevens van mei 2004 en een plan dat werd ingediend in de herfst zou gebaseerd kunnen worden op bijgewerkte gegevens.

Na dit gesprek en de herstructurering van de Dienst werd voorgesteld een vergadering te organiseren zodra de Dienst opnieuw volledig was. Daarom werd de vergadering die aanvankelijk gepland was voor begin juni verschoven naar 2 september.

Het definitieve investeringsplan van ELIA werd door Elia verstuurd op 30 juni en ontvangen door de Dienst op 1 juli. Elia wijst in zijn brief van 30 juni op het feit dat de in juni 2003 en juni 2004 opgestelde investeringsplannen nog steeds niet werden goedgekeurd door de Brusselse Regering. De Onderneming vestigt tevens de nadruk op het feit dat Elia niet werd aangeduid als gewestelijke transmissienetbeheerder (GTNB) en dat er geen akkoord is over de samenwerkingscode tussen de netbeheerders.

Op 2 september 2005 heeft de Dienst een vergadering gehad met en op initiatief van de vertegenwoordigers van de beheerder van het gewestelijke transmissienet ELIA, die hun investeringsplan 2006-2013 kwamen voorstellen.

3. Tegelijk stelde Sibelga op 14 juni 2005 zijn investeringsplan voor aan de Dienst, die toen nog uitsluitend bestond uit de heer Pascal Misselyn.

Op 30 juni 2005 ontving de Dienst regeling (hierna “de Dienst”) het investeringsplan elektriciteit en gas 2006 van Sibelga. Op die datum bestond de Dienst Regulering nog uitsluitend uit Pascal Misselyn. Deze omstandigheden verklaren waarom Sibelga geen oriëntatienota over zijn ontwerp van investeringsplan voor de periode 2006-2010 heeft verstuurd voorafgaand aan de indiening van het definitieve plan. Intussen bestaat de Dienst uit 5 personen en een zesde zal in de nabije toekomst worden aangeworven. Uiteraard is het wenselijk en gewenst dat een dergelijke nota wordt voorgesteld in 2006.

Op verzoek van de Dienst heeft een nuttige vergadering over het investeringsplan van Sibelga plaatsgevonden op 24 oktober 2005. Tijdens deze vergadering heeft Sibelga een antwoord gegeven op onze vele vragen, met name over Helihaven.

4. Om dezelfde motieven als degene die werden uiteengezet in ons advies van 26 november 2003¹ heeft dit advies betrekking op zowel het door ELIA ingediende investeringsplan als op dat van SIBELGA.

II. ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Zoals uiteengezet in punt I heeft de reorganisatie van de Dienst gevolgen gehad voor het overleg over de investeringsplannen die werden georganiseerd voordat deze definitief en officieel werden overhandigd aan de Dienst.

---

¹ Advies DR-20031126-12 inzake de investeringsplannen voorgesteld door de Gewestelijke Transmissienetbeheerder en de Distributienetbeheerder respectievelijk voor de periode 2004-2011 en 2004-2008. Dit advies zal als referentie worden gebruikt voor onze analyse.

Het overleg dat vorig jaar werd gevoerd zou echter ook volgend jaar moeten kunnen worden gevoerd, wat zowel de netbeheerders als de Dienst ten goede zou komen. De voorstelling van een oriëntatienota gedurende een overlegvergadering die werd georganiseerd verschillende weken voor de datum van indiening van het definitieve plan, stelt de netbeheerders in staat wijzigingen en eventuele opmerkingen op te nemen in het definitieve plan; het stelt de Dienst in staat een advies in te dienen met kennis van zaken en zo snel mogelijk.

2. We stellen een verbetering vast van de samenwerking tussen de netbeheerders. De dialoog tussen ELIA en SIBELGA over de kwestie van de oplossing van de saturatie van de stroomvoorziening van het stadscentrum blijft open en de gezamenlijke studie vordert (cf. lager).

3. Bij gebrek aan een formele goedkeuring van hun investeringsplannen door de Regering hebben de netbeheerders geen andere keuze dan zich te baseren op alleen het – gunstige – advies van de Dienst voor de uitvoering of aanvatting van werken in de loop van het jaar 2005.

De Dienst kan niet genoeg benadrukken dat het belangrijk is dat de Regering de haar voorgelegde investeringsplannen goedkeurt, in hun geheel of gedeeltelijk en te gelegener tijd². Deze goedkeuring moet tevens betrekking hebben op de voorgaande investeringsplannen waarvoor de Dienst eveneens een advies heeft voorgelegd aan de Regering.

Enerzijds vereist een reeks van investeringen dat voorafgaande maatregelen worden genomen³, in overeenstemming met een precieze termijnplanning die in het gedrang zou komen in het geval van een laattijdige goedkeuring.

Anderzijds worden alleen officieel goedgekeurde investeringen als kosten toegelaten door de CREG, en kunnen alleen deze bedragen worden doorgerekend in de tarieven voor toegang tot de transmissie- en distributienetten.

Het advies van de Dienst dat, zoals eerder gesteld, geen conform advies vormt, volstaat dus in geen geval; alleen de goedkeuring door de regering kan juridische zekerheid bieden aan de netbeheerder en, dientengevolge, de zekerheid van bevoorrading die de consument nodig heeft.

III. SPECIFIEKE OPMERKINGEN

A. Het investeringsplan⁴ 2006-2013 van ELIA

1. Volgens de logica van artikel 12 van de ordonnantie werd het door ELIA ingediende plan voor de periode 2006-2013 opgevat als een actualisering van het plan

---

² en dus, in elk geval, voor het begin van de periode waarop ze betrekking hebben

³ verkrijgen van goedkeuring, coördinatieprocedures, ...

⁴ dit plan heeft logischerwijs alleen betrekking op de energie afkomstig van Elia

2005-2012 rekening houdend met de versterkingen aangebracht in 2003 en de versterkingen betreffende de periode 2004-2006 die werden goedgekeurd in eerdere plannen. Het omvat de structuur in 10 hoofdstukken van het plan 2004-2011. Werden als bijlage toegevoegd: de elementen betreffende de methodologie van de twee eerdere plannen, evenals de rechtvaardigingen van de investeringen die erop betrekking hebben.

Het ontwerpplan dat werd ingediend door ELIA kan worden opgesplitst in vier grote delen:

Een eerste deel omvat, behalve een inleiding, de hypothesen die werden gehanteerd over de evolutie van de elektriciteitsconsumptie en –productie in de periode waarop het plan betrekking heeft. Deze hypothesen spelen een doorslaggevende rol in de beslissingen tot versterking van het net.

Het tweede deel omvat een beschrijving van het gewestelijke “referentie”-transmissienet, m.a.w. zoals het tegen 2006⁵ zal zijn.

Rekening houdend met de vooruitzichten van evolutie van het aanbod/de vraag en de staat van het bestaande net waarvan hierboven sprake, toont het derde deel de investeringen (en de veranderingen van exploitatiewijze) die voorzien zijn op korte (2007) en middellange (2013) termijn, om een aangepaste capaciteit van het net te garanderen en het betrouwbaarheidsniveau van de jaren 1999 tot 2003 te behouden.

Tot slot worden, in een laatste deel, de maatregelen behandeld die door ELIA werden ingevoerd om de milieueffecten van de installaties te verminderen, evenals de doelstellingen op het vlak van zekerheid van bevoorrading.

We merken op dat Elia twee scenario's van groei van de consumptie onderzoekt, en dat van de hoge variatie als voorzichtige hypothese heeft genomen, met het oog op de dimensionering van zijn net. Hier kunnen we ons alleen maar over verheugen vanuit een optiek van veiligheid van het net.

2. We herhalen dat Elia een onderscheid maakt tussen twee types van investeringen:

- de investeringen die nodig zijn om het toenemende verbruik van het net bij middenstroom aan te kunnen
- De investeringen voor de herstructurering van het net van 36kV die bedoeld zijn voor een configuratie in zones van 36 kV, gevoed door drie 150/36 kV-transformatoren.

Aangezien het gaat om investeringen die voorzien waren voor 2005, zijn ze nog altijd in uitvoering, behalve enerzijds de ingebruikneming van de kabel tussen Helihaven en het Redersplein en anderzijds de installatie van een derde 36/11 kV-transformator in de post Elan, die is uitgesteld tot 2007, op vraag van SIBELGA. Indien nodig zal Sibelga de consumenten bevoorraden door tijdelijke verplaatsingen van lading naar andere bevoorradingspunten.

---

⁵ met inbegrip van de aanpassingswerken die op dit moment worden uitgevoerd

De ingebruikneming van de kabel tussen Helihaven en het Redersplein is uitgesteld met een jaar, aangezien de uitvoering ervan gekoppeld is aan die van het project van herstructurering van de cabine aan Helihaven. Dit project beoogt het behoud van de betrouwbaarheid van het net, en werd herzien doordat er geen reservemateriaal voorhanden was: een nieuwe 36 kV-cabine zal worden geïnstalleerd en het bestaande materiaal zal worden gerecycleerd tot reserveonderdelen.

Het uitstellen van de installatie van een derde 36/11 kV-transformator in de post Elan zou geen moeilijkheden mogen stellen op het vlak van de bevoorrading wegens de geringe jaarlijkse stijging van het verbruik en de mogelijkheid, indien dit noodzakelijk zou blijken, van tijdelijke overschakelingen van belasting naar andere bevoorradingspunten.

Het is ons fundamentele uitgangspunt dat elk plan een overzicht geeft van de staat van uitvoering van alle investeringen die werden aangevat of gepland voor het lopende jaar, teneinde effectief controle te kunnen uitoefenen op de goede uitvoering van de toegelaten investeringen.

3. Aangezien het gaat om versterkingen die voorzien zijn voor 2007 zullen, behalve in het specifieke geval van de voeding van “de Vijfhoek” (onderzocht hieronder), versterkingen van de posten nodig zijn voor de gemeenten Schaarbeek (Voltaire), Elsenen en Watermaal (Wiertz), evenals voor Anderlecht, Sint-Gillis en Brussel-stad.

De investeringen die verband houden met deze versterkingen zijn:

- voor de post Voltaire (Schaarbeek), de versterking tot 25 MVA van het vermogen van de 2 bestaande transformatoren van 16 MVA, evenals de aansluiting van de post Voltaire op een van de kabels Schaarbeek-Keizer Karel;
- voor de post Volta (Elsene) zal de 36/11 kV-transformator van 16 MVA worden vervangen door een krachtigere transformator van 25 MVA. Ter informatie: op termijn zal de post Volta plaats ruimen voor die van Elsenen.
- voor de post Wiertz zal een tweede 150/11 kV-transformator van 50 MA geïnstalleerd worden.
- De post van Drogenbos, die Anderlecht, Sint-Gillis en Brussel-stad bevoorraadt, ligt op het grondgebied Vlaanderen en heeft een spanningsniveau (150 kV) dat tot de federale bevoegdheid behoort. De hiermee verband houdende investeringen maken dus deel uit van het Investeringsplan van het Vlaamse Gewest en van het Federaal Ontwikkelingsplan.

Wij wijzen er nog op dat, in overeenstemming met onze vraag, ELIA ons, dit jaar opnieuw, de gegevens heeft meegedeeld over de saturatiegraad van de posten, evenals over hun gegarandeerde vermogen.

Deze gegevens konden overigens worden getoetst aan de door SIBELGA meegedeelde gegevens.

Wij willen hier niet te lang stilstaan bij de mogelijke investeringen die werden overwogen tegen 2013, die voorkomen in de plannen 2004-2011 en 2005-2012 en het voorwerp zijn geweest van een gunstig advies van onzentwege (onder voorbehoud van een investering die moet worden uitgevoerd om het stadscentrum te ontlasten).

4. Aangezien het gaat om vervangingsinvesteringen met het oog op het behoud van de betrouwbaarheid van het net, werden de meeste investeringen die werden aangekondigd tegen 2003-2005 uitgevoerd. De resterende investeringen (renovatie van de cabines voor middenspanning) zijn voorzien voor 2006 in samenspraak met de distributienetbeheerder.

Van de investeringen die werden aangekondigd tegen 2006 is alleen de renovatie van de 11 kV-cabine van Schols het voorwerp geweest van een uitstel tot 2010 in coördinatie met de distributienetbeheerder.

Enkele nieuwe investeringen, die hoofdzakelijk betrekking hebben op 3 posten, werden overigens voorzien voor 2007. Voor de post Voltaire zullen deze vervangingsinvesteringen worden gecoördineerd met de reeds vermelde versterkingsinvesteringen.

De methodologie voor beheer van de prioriteiten van de vervangingsprojecten voor het net die in detail worden besproken in de bijlage van het investeringsplan, werd toegepast op de hoogspanningsinstallaties van het type “post”⁶, en deze methodologie zal worden uitgebreid naar alle hulpinstallaties van het type “post”⁷ en naar de installaties van het type “verbinding”⁸.

De vermelde methodologie voor beheer van de prioriteiten, zoals deze is ontworpen, lijkt niet van die aard dat ze een bedreiging vormt voor de betrouwbaarheid van het net. De preventieve onderhoudstaken die in detail worden beschreven door ELIA blijken overigens ernstig.

We herhalen dat het doel van ELIA er nog altijd in bestaat de indicatoren te behouden op het gemiddelde betrouwbaarheidsniveau dat werd waargenomen in de jaren 1999-2003 voor het spanningsniveau 36/30 kV, of:

Onderbrekingsfrequentie: 0,3/consument ;

Gemiddelde duur van de onderbrekingen: 58 minuten/onderbreking;

Gemiddelde onderbrekingstijd: 17,94 minuten/consument ;

Hoewel deze waarden niet alarmerend zijn, denken wij dat het, volledigheidshalve, interessant zou zijn om van ELIA een studie te krijgen, of ten minste toch een reeks cijfers die het mogelijk maken tot een vergelijking te komen van het betrouwbaarheidsniveau met dat van andere Europese transmissienetten. Elia heeft ons geantwoord dat het moeilijk is vergelijkingen te maken met steden van dezelfde grootte, met name doordat de netstructuren (spanning) verschillen.⁹

---

⁶ Hoofdzekeringen, transformatoren en overspanningen

⁷ Beschermingen, vergrendelingen, afstandsbesturing

⁸ Kabels

⁹ In Parijs is het netwerk omgezet van 220 kV naar 20 kV (LS-net)

5. Tot slot willen wij er de aandacht op vestigen, aangezien het gaat om investeringen uit milieuoverwegingen, dat de beheerder van het transmissienet tegen eind 2005 alle uitrustingen die pcb's bevatten, zal hebben verwijderd. Bijkomende investeringen zouden tegen 2007 een vermindering van de geluidsoverlast moeten mogelijk maken in 3 posten.

De methodologie van het beheer van de prioriteiten van de investeringsprojecten in het kader van het milieubeleid, is gelijkaardig aan diegene die betrekking heeft op de investeringen in het kader van het vervangingsbeleid.

B. Het investeringsplan voor elektriciteit 2006-2010 van SIBELGA

1. De structuur van het investeringsplan 2006-2010 is dezelfde als die van het vorige plan, opgedeeld in vier werklijnen. De leesbaarheid kan echter nog worden verbeterd door een nummering van de figuren en tabellen, en door verwijzingen ernaar in de tekst.

Het plan begint met een overzicht van een reeks eerste gegevens en, wat bijzonder belangrijk is, vermeldt hoever men staat op het vlak van het saturatieniveau van het net, en wat de verwachte vooruitzichten zijn op het vlak van de evolutie van de consumptie in de komende jaren.

Vervolgens geeft SIBELGA, in een tweede deel, de details van de doelstellingen die ze wil nastreven en de ruggengraat van zijn strategie op het vlak van investeringen in het net (equivalent van de ontwikkelingscriteria van het net van ELIA).

Zodra deze basiselementen uiteengezet zijn, behandelt het derde deel logischerwijs de acties die moeten worden ondernomen om hierin te slagen; in het vierde deel buigt men zich meer in detail over de investeringen – motivatie en aard – die gepland zijn op korte (2006) en langere (2006-2010) termijn.

2. In het eerste deel wordt de leesbaarheid verbeterd door de voorstelling van de belasting van de bevoorradingspunten in % van het gegarandeerde vermogen in de vorm van een grafiek in de plaats van een tabel. De informatie over de posten die worden gedeeld door meerdere gebruikers, komt hier echter niet in voor. We kunnen nog overwegen deze informatie toe te voegen aan de grafiek en de tabel, zoals deze werd voorgesteld in de plannen van de voorbije jaren, op te nemen in de bijlage. De tabellen van de staat van de MS-belasting en transformatoren zijn ook duidelijker dan die van 2004.

3. Aangezien het gaat om versterkingsinvesteringen – die bedoeld zijn om de capaciteit van het net te verhogen – is geen enkele investering op korte termijn voorzien door het plan 2006-2010.

Op basis van enerzijds een staat van de belasting van de MS-netten, de distributietransformatoren en de LS-leveringspunten, en anderzijds een gemiddelde

jaarlijkse groei met 1,8 %, besluit SIBELGA immers dat de afmetingen van zijn MS- en LS-net volstaan.

De situatie van bepaalde bevoorradingspunten moet echter grondiger worden bestudeerd (cf. lager).

De Dienst beschikt niet over de technische bekwaamheid¹⁰ om de conclusies van SIBELGA te bevestigen. Hooguit kunnen wij stellen dat de verstrekte cijfers¹¹ *op het eerste gezicht* niet alarmerend zijn. Een gezond beheer houdt tevens in dat geen rekening wordt gehouden met de mogelijkheid van verschuiving van belastingen en tijdelijke verdwijningen van belastingen in de vooruitlopende analyse van de saturatie van de leveringspunten, evenals in de dimensionering van het LS-net en de LS/BS-transformatoren.

De betere follow-up van de grote vastgoedprojecten in de constructiefase evenals de opstelling van een methode voor inschatting van de behoeften, moeten eveneens worden aangemoedigd.

De investeringsplannen van de beheerders van het net moeten echter investeringen bevatten die betrekking hebben op de bovenvermelde bevoorradingspunten die verzadigd of zo goed als verzadigd zijn. Deze punten moeten meer in detail worden bekeken.

Op korte termijn (tegen 2006-2007) zullen de posten Napels, Markt en Voltaire 11 verzadigd zijn.

Voor de post Napels zal een verschuiving van de belasting naar de naburige posten mogelijk zijn, in afwachting van een algemene en structurele oplossing voor verbetering van de bevoorrading van het stadscentrum. De resultaten hiervan en dus van de meer structurele metingen, moeten voorkomen in de investeringsplannen 2007 van Sibelga en van ELIA. Een oplossing moet snel worden gevonden aangezien de werken die gericht zijn op de uitvoering van het project “Heron Piazza” ondertussen zijn aangevat.

Tijdens een overlegvergadering van de netbeheerders in september heeft Elia een voorstel gedaan aan Sibelga, rekening houdend met het feit dat de GTNB geen plaats heeft om de post Napels te versterken. Sibelga is bezig met een studie over de investeringen die nodig zijn op het niveau van de distributie op basis van de voorstellen van ELIA. De Dienst staat erop op de hoogte te worden gehouden van de bespreking tussen de netbeheerders die zal plaatsvinden tijdens de volgende overlegvergadering, wellicht in de lente van 2006.

Op middellange termijn zullen de posten Kruidtuin, Wiertz en Volta 11 ook een saturatieniveau bereiken. Voor de post Wiertz zou de economische rationaliteit erin bestaan dat Sibelga de infrastructuur van de NMBS mag gebruiken. De NMBS wil Sibelga deze mogelijkheid echter alleen geven onder onzekere voorwaarden: de investeringen worden toegelaten maar Sibelga moet de kosten dragen indien de NMBS de installatie ongedaan wil maken omdat werken moeten gebeuren in de zones

---

¹⁰ en heeft overigens niet de opdracht zich in de plaats te stellen van de exploitant die de plicht heeft de zekerheid van bevoorrading te garanderen met behulp van een betrouwbaar en voldoende groot net

¹¹ de cijfers betreffende de saturatiegraad van de posten werden vergeleken met die van ELIA.

waar kabels werden gelegd. Onder gunstigere voorwaarden zou Sibelga bijvoorbeeld kabels kunnen leggen tussen het station Luxemburg en dat van Schuman zonder zich zorgen te moeten maken over de beste plek voor deze kabels. Dezelfde manier van werken zou mogelijk moeten zijn voor de infrastructuur van de MIVB.

Om de bevoorrading van het stadscentrum te verbeteren, zullen de vier volgende acties worden overwogen met Elia:

- ontlasten van de post Naples door een verschuiving naar de naburige posten
- creëren van een nieuw injectiepunt in Helihaven om de post Markt te ontlasten
- Elia verhoogt het gegarandeerde vermogen van Voltaire 11 (vermogensversterking van 2 transformatoren voorzien voor 2006)
- Elia verhoogt het gegarandeerde vermogen van Wiertz (nieuwe transformator voorzien voor 2007)

Het is echter niet zo gemakkelijk de hierboven voorziene investeringen van Sibelga terug te vinden in de synthesetabel van de investeringen. Wij bevelen dan ook aan dat Sibelga duidelijk vermeldt voor welk jaar de investeringen voorzien zijn en de betreffende bedragen vermeldt in de tekst¹². Daarnaast kan een gedetailleerdere tabel worden voorzien die, ten minste voor het MS-net, een lijst geeft van de posten waarop de investeringen betrekking hebben.

4. Aangezien het gaat om de betrouwbaarheid van het distributienet bestaat het doel van SIBELGA erin de onbeschikbaarheid van het net¹³ op termijn te verminderen, enerzijds door te werken aan de termijn voor herstelling van defecten die aan de hoge kant is bij SIBELGA¹⁴, en anderzijds door de huidige storingsfrequentie¹⁵ te behouden.

Om hierin te slagen wil SIBELGA in het bijzonder een actief beleid voeren voor ontwikkeling van een gedecentraliseerde afstandsbesturing (de mechanisering van 70 cabines is voorzien voor 2006) en werken op het niveau van de kabeldefecten (verwijderen van kabels met meer dan 3 defecten op 5 jaar tijd; programma van aarding van het neutrale HS-punt om de veelvuldige defecten te verminderen). Bovendien zal Sibelga werken via de opleiding van interventiemedewerkers voor de diagnosestelling en de opsporing van defecten aan ondergrondse kabels. Deze actie maakt het mogelijk ervaring te verwerven die op langere termijn vrucht zal afwerpen.

Het feit dat prioriteit wordt gegeven aan het 11kV-net boven de netten van 5 en 6 kV (die ouder zijn) komt het net eveneens ten goede door de modernisering en de rationelere exploitatie van het niet die eruit voortvloeien. We merken op dat Sibelga geen beleid heeft voor systematische vervanging, maar elke vermogensverhoging wordt geleverd op het 11kV-net en niet op het net van 5 of 6 kV.

We merken op dat de cijfers voor 2004 over de onbeschikbaarheid bemoedigend zijn – verbetering met 11 % vergeleken met 2003 dat reeds beter was dan de 2 voorgaande jaren – maar de komende jaren zullen bevestigen of het gaat over een trend op lange termijn. Het is immers hierop dat onze aandacht gevestigd zal zijn, om geen rekening

---

¹² De synthese van de investeringen geeft immers de gebudgetteerde *hoeveelheden*.

¹³ gemiddelde onderbrekingstijd in minuten/consument

¹⁴ voor de motieven: zie het plan 2004-2008

¹⁵ aantal onderbrekingen/consument

te houden met de eventuele extreme gevallen (Sibelga verwees naar de overstroming van de valei van de Woluwe en de gevolgen ervan in de maand september).

Sibelga deelt ons mee dat de benchmarking op het vlak van de efficiëntie van het net (resultaat van de studie van de London School of Economics) goed is voor elektriciteit, maar minder goed voor gas.

De Dienst denkt nog steeds – zoals reeds werd gesteld in zijn eerder advies – dat het interessant zou zijn van SIBELGA een studie te krijgen waarin deze beheerder zijn doelstellingen op het vlak van de betrouwbaarheid vergelijkt met de waarden van andere, vergelijkbare stedelijke distributienetten.

Op dezelfde manier, en om de vraag over de betrouwbaarheid af te ronden, zijn wij nog altijd van mening dat een audit over de staat van veroudering van het net zeker leerrijk zou zijn, zelfs indien het huidige kwaliteitsniveau en de bestaande onderhoudsprogramma's van het preventieve onderhoudsbeleid geruststellend zijn; deze programma's kunnen echter slechts het voorwerp zijn van een grondige analyse wanneer ze herzien en geoptimaliseerd zijn.

5. Wat het verlies betreft, beschikt Sibelga op dit moment slechts over ramingen afkomstig van Netmanagement: namelijk het verschil tussen de energie die het net binnenkomt en de energie die wordt verkocht. Precieze cijfers zullen pas beschikbaar zijn in 2008, na het eerste overleg.

6. We besluiten met de mededeling dat SIBELGA, in het kader van zijn milieubeleid, heeft besloten om – bij ontstentenis van een reglementaire verplichting en aanmoedigingstarieven – te investeren, in het geval van vervangingen, in transformatoren met een beperkt verlies.

Dit streefdoel moet uiteraard worden aangemoedigd.

C. De bevoorrading van de Vijfhoek

1. Herhaling

Het belangrijkste probleem dat moet worden opgelost in het kader van de investeringen voor verhoging van de capaciteit die moeten worden uitgevoerd in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest is, op middellange termijn, de bevoorrading van de Vijfhoek¹⁶.

Eerder werd reeds gesteld dat ELIA en SIBELGA niet hetzelfde standpunt hebben over het antwoord dat moet worden gegeven, en dit eerder om economische (wie draagt de kosten?) dan technische redenen¹⁷.

---

¹⁶ Zie in ons advies DR-20031126-12, punt IV. 2. over de “ontlasting van het exploitatiesegment Heliaven/Molenbeek”.

¹⁷ Beide stellen immers de best mogelijke investering te zoeken vanuit een technisch-economisch standpunt op lange termijn, maar geen enkele methodologie werd uitgewerkt om te bepalen wat deze beste keuze is. In de praktijk hebben beide partijen er belang bij de investering bij de andere “op te drijven” om zelf de meest competitieve tarieven te hebben.

In maart 2004 hebben wij dus, bij gebrek aan een akkoord en aan overleg tussen de verschillende betrokken partijen, aanbevolen om *“een grondige studie te laten doen van de verschillende varianten die haalbaar zijn vanuit een technisch oogpunt en van de kostprijs ervan [...] op tegenspraak, op basis van een transparante communicatie van alle nodige gegevens”*.

2. Staat van de situatie

Sinds de vergadering van 10 maart 2004, waarin werd besloten een studie op te stellen om een oplossing op lange termijn te vinden, verloopt de samenwerking tussen de netbeheerders vlotter. Een overlegvergadering tussen deze beheerders vindt plaats twee keer per jaar, met name om tot een overeenstemming te komen over de piek per post en de periode van deze piek. De Dienst wil op de hoogte worden gehouden van het resultaat van deze vergaderingen.

De participanten kwamen tot de conclusie dat het enerzijds nodig is om opnieuw te onderzoeken – rekening houdend met een nieuwe vooruitlopende analyse van de niveaus van het afgenomen vermogen – welke voorlopige oplossing moet worden gekozen, en dat anderzijds een studie¹⁸ moet worden toevertrouwd aan een onpartijdige deskundige om te bepalen welke investeringen optimaal aangewezen zijn.

Op de datum van indiening van de investeringsplannen was de studie al goed gevorderd, maar werden nog geen conclusies gegeven. Ondertussen zijn de resultaten van de studie gekend, maar ze moeten ons nog worden meegedeeld. Een afzonderlijk advies zal hierover worden ingediend zodra wij de resultaten van deze studie kennen.

IV. CONCLUSIE

1. De Dienst is tevreden over de medewerking van de netbeheerders voor de opstelling van hun “aangepaste” plannen.

Niettemin heeft de reorganisatie van de Dienst verhinderd dat er een echte samenwerking is geweest na de indiening van het definitieve plan. Deze samenwerking moet dus vlotter verlopen in 2006.

De plannen die werden ingediend - nagelezen samen met de “basisplannen” – voldoen niet alleen aan de voorschriften van artikel 12 van de ordonnantie, maar beantwoorden ook aan onze verwachtingen, met name doordat ze de informatie bevatten die wordt bedoeld in alinea 4 van dit artikel.

Ze zijn uiteraard nog voor verbetering vatbaar¹⁹.

---

¹⁸ De Dienst kan zich er dus over verheugen dat, aangezien de Regering geen standpunt inneemt, zijn advies hierover werd gevolgd.

¹⁹ zie met name punt III.B.3

De analyse van de toepassing van het stramien van de studie over de bevoorrading van het stadscentrum zou interessant zijn aangezien dit stramien ook kan worden gebruikt voor andere gelijkaardige gevallen van samenwerking tussen netbeheerders (misschien voor het geval van Napels). Een afzonderlijk advies zal worden gegeven over de resultaten van deze studie.

2. Elia heeft reeds in het verleden de vraag aangehaald van de timing van de indiening van de investeringsplannen en heeft voorgesteld deze in overeenstemming te brengen met de datum voor indiening van het federale ontwikkelingsplan, 17 september. Dit zou het immers mogelijk maken een basisplan op te stellen op basis van bijgewerkte gegevens (pieken van de voorbije winter, eerder dan van de winter daarvoor). De Dienst is ontvankelijk voor dit argument en heeft dit aangekaart bij Sibelga dat niet gekant is tegen een verschuiving van de datum voor indiening van zijn investeringsplan. De Dienst beveelt dan ook aan de gas- en elektriciteitsordonnanties aan te passen in het kader van de openstelling voor residentiële en gemengde klanten in die zin vanaf 2007 (plannen 2008).

3. Wij stellen de Regering voor om de plannen 2006-2013 van ELIA en 2006-2010 van SIBELGA goed te keuren. Deze goedkeuring zou gepaard moeten gaan met een formele goedkeuring van de investeringsplannen 2004-2011 en 2004-2008 die ze net hebben vervolledigd, zoals aanbevolen onder punt V. 4. van ons advies DR-20031126-12 van 26 november 2003 evenals van de plannen 2005-2012 van ELIA en 2005-2009 van SIBELGA waarover ons advies 20040820-20 zich positief uitspreekt.